

TMMOB
ELEKTRİK MÜHENDİSLERİ ODASI
KOCAELİ ŞUBESİ
BASIN AÇIKLAMASI
01 TEMMUZ 2008 - SALI

Bakan Yanlış Biliyor ! Doğrusu : Nükleer Lobi Kapıda, Sakın Açma !

Çevre ve Orman Bakanı Prof.Dr. Veysel Eroğlu geçtiğimiz hafta Şahabettin Bilgisu Çevre Ödülleri Töreni'ne katılmak üzere kentimizi ziyaret etmiştir. Bakan ziyaretinde konuşması sırasında “Ülkemizin enerji ihtiyacının dışarıya bağımlı olmadan çözülmesi gerekiyor. Bu yüzden elimizdeki bütün imkanları kullanacağız. Türkiye’de şu an 130 Milyar kw/saat enerji üretilirken, ihtiyacımızı karşılamak için 200 milyar kw/saat enerjiye ihtiyacımız var. Türkiye gelişen ve ilerleyen bir ülke. Nükleer enerji konusunda eleştiriler yapıyor. Ancak Nükleer enerji, temiz enerjidir. Uygun yapıldığı takdirde kimseye zararı **olmaz**. Avrupa ülkelerinin bir çoğu da nükleer enerjiden yararlanıyor. Bunun çevreye hiçbir zararı yok.” demiştir.

Nükleer Enerji Temiz Enerji Değildir

26 Nisan 1986 Çernobil Nükleer Santrali faciası insanlık tarihinde her zaman kara bir gün olarak hatırlanacaktır. Çernobil felaketinin üzerinden geçen 22 yıl sonunda Türkiye’de artan kanser vakaları tartışılırken, Bakan’ın konuşması ile yeni Çernobillerin ilk işaretleri verilmeye başlanmıştır. Mersin ve Sinop’ta gerçekleştirilen nükleer santral karşıtı mitingleri, yüz bin imzayı, bilim insanlarının açıklamalarını görmezden gelen AKP Hükümeti, “ucube” nükleer santral yasası ve yönetmeliklerini çıkararak ihale sürecini başlatmıştır.

Çernobil Felaketi yaşamını yitiren insanlar, kullanılmayan binlerce kilometre tarım alanları, kirlenen yeraltı suları ile kara bir leke olarak tarihte yerini alırken, sonuçları uzun yıllara yayılmış bir karanlık miras bırakmıştır. Çernobil faciasının ardından yayımlanan 5 bin civarındaki tıbbi araştırmada kazadan sonra **bölgedeki kanser oranının 20 kat, sakat bebek doğumlarının 2.5 kat, tüberküloz hastalığına yakalananların sıklığının ise 10 kat arttığı** belirtiliyor. Kazanın ardından geçen 22 yıllık süre içinde bölgede yaşayan insanların vücutlarında hücre ölümü, bağışıklık sisteminde yetersizlikler ve genetik yapının bozulması ile orantılı olarak kanser oluşumunun hızlandığı araştırma sonuçları olarak dünya kamuoyuna yansıdı. Ülkemizde ise ciddi bir araştırma yapılmaması nedeniyle Çernobil kazasından etkilenmenin boyutları tam olarak hala bilinmemektedir.

Lobiler Kapıda

Bu faciaya kadar sorunsuz ve güvenli olduğu sanılan nükleer teknolojiyle ilgili her şeyin bir yanılsamadan ibaret olduğu anlaşıldı. Çernobil ile birlikte Pandoranın Kutusu açıldı. Çernobil’den sonra Avrupa başta olmak üzere dünyanın pek çok ülkesi Nükleer Santral siparişlerini hızla iptal etmeye başlamıştır. Nükleer enerji misyonunu ve miadını; başta İsveç, İtalya, Almanya, İspanya, Avusturya gibi Avrupa ülkeleri olmak üzere gelişmiş ülkelerde tamamlamıştır. Reaktör üreticileri siapriş iptallerinin peşpeşe gelmesiyle adeta şok yaşamışlar, özellikle ABD ve Fransa tarafından yoğun bir “lobi” ile “nükleer rönesans”, “iklim değişikliğine çözüm” olarak nükleer santraller yeniden canlandırılmaya, demokratik tepkilerin ve kamuoyu baskısının ciddiye alınmadığı Ortadoğu ve Asya’ya ülkelerinde lobcilik faaliyetleri yürüterek pazarlamaya çalışmaktadırlar. Türkiye’de bu şekilde nükleer lobilerin ilgi odaklarından biri haline gelmiştir.

Nükleer santrallerin, tüm dünyada getirdiği mali külfetler ve göze alnamaz riskler yüzünden terk edilen bir "çöp teknoloji" olduğunu ve nükleer lobinin 37 yıldır Türkiye’yi bu batağın içine çekmek için gece gündüz çalıştığını çok iyi biliyoruz. Ülkemiz bu oyuna düşmemelidir.

Türkiye yeni bir nükleer maceraya sürüklenmek üzeredir. Enerji Bakanı Hilmi Güler'in açıklamalarıyla birlikte, hükümetin 2011 yılından itibaren peşpeşe devreye girecek 3 nükleer santral yapma girişimi başlatılmıştır. Bilimsel, teknik ve ekonomik gerekçelerle birlikte, dünyada yaşanan deneyimleri dikkate almayan AKP hükümeti, nükleer lobinin baskısıyla ülkemizi uçuruma doğru sürüklemektedir.

Pahalı Bir Tuzak

Nükleer santraller, kuruluş maliyetleri en pahalı seçenek olmasının yanı sıra, lisanslama ve yüksek güvenlik giderleri, işletme ömürleri sonunda bırakılan binlerce ton atığın getirdiği mali ve çözümsüz teknik sorunlarla da hedeflenen bütçeleri altüst eden, çok pahalı yatırımlardır.

Ülkemizde kurulması düşünülen toplam 4500 megawattlık (MW) üç santralin maliyeti 15 milyar doları bulurken, 30 yıl sonraki söküm ve depolama maliyetleri de yine on milyarlarca doları bulacaktır. Nükleer enerji; tüm sanayi alanlarında en pahalı ve en az yerli istihdam yaratan sektörlerden biridir.

Büyük Tehlike: Nükleer Atıklar ve Kazalar

Nükleer santrallerin en önemli sorunlarından biri olan radyoaktif atıklar, çözümsüz ve yalnızca bu günü değil, geleceğimizi de tehdit eden en önemli sorunlardan biridir. Henüz dünyanın hiçbir bölgesinde, nükleer atıkların saklanması için lisanslı, son depolama alanı bulunmamaktadır. Bu atıkların getireceği milyarlarca dolarlık ek maliyetler, nükleer taraftarlarınca hiç dile getirilmemektedir. Sadece Çernobil'de değil, Japonya'da da son 10 yılda meydana gelen kazalar, nükleer santrallerin güvenlik sorununun "eski teknoloji" masalıyla açıklanamayacağının en açık göstergesidir.

Nükleer santrallerin yarattığı tehdit, yalnızca patlama gibi büyük bir kaza ile sınırlı değildir. Nükleer santral civarında irili-ufaklı radyoaktif sızıntılar olduğu, radyasyon artışı yaşandığı, hava, su, toprak kirliliğine neden olarak canlı yaşamı üzerinde olumsuz etkiler yarattığı da bilinen bir gerçektir.

Türkiye Enerji Alanında Dışa Bağımlı Hale Getiriliyor

Ülkelerin siyasi bağımsızlıkları, ekonomik bağımsızlıklarına bağlıdır ve artık ekonomik bağımsızlık yeterli enerji kaynağına sahip olmakla yakından ilgilidir. Böyle bir dünyada Türkiye, kendi enerji ihtiyacının gereklerini düşünememekte, yönlendirmelerle hareket etmeye zorlanmakta, dışa bağımlı enerji politikaları sürdürülmektedir. Isınma dışında elektrik üretimi için yüzde 40'ları aşan düzeyde doğalgaz kullanılıyor olması Türkiye'nin önümüzdeki yıllarda da risk altında olduğunun açık bir göstergesidir. Ülkemizin suyu, kömürü,rüzgarı, güneşi dururken, tamamen dışa bağımlı olan doğalgaz ve nükleer santrallerle elektrik üretmemiz sağlanmaya çalışılmaktadır. Evimizin önündeki bahçede yetişen portakalları çürümeye terkedip, eczaneden vitamin hapı almamız istenmektedir.

Türkiye'nin Kaynağı Mevcut, Temiz Enerji ve Verimlilik

Bugün ülkemizde yaşanan elektrik açığının nedeni de nükleer santral kurulmaması değil, 4628 sayılı yasa ile kamunun yatırım yapması engellenerek, enerji hizmetinin sermayenin rant alanı haline dönüştürülmesinden kaynaklanmaktadır. Kaldı ki bugün ve önümüzdeki 1-2 sene içerisinde yaşanacak olan elektrik açığının nükleer santrallerle çözümü mümkün değildir. Dolayısıyla halkımız, "Karanlıkta kalacağız, nükleer santral kurulmalı" söylemleriyle kandırılmaz. En üst düzey yetkililerin bile kabul ettiği ülkenin kaynaklarının değerlendirilmediği gerçeği karşısında bu söylemin tamamen geçersiz olduğu açıktır.

Öz kaynaklar açısından elektrik enerjisi potansiyelimiz, 115-120 bin megavat kurulu güç ile üretilebilecek olan 482 ile 569 milyar kilovatsaattir. Türkiye'nin kendi potansiyelini değerlendirmesi durumunda bile önümüzdeki 30 yıllık sürecin talebini karşılayabilecek kaynağı mevcuttur.

Yeni yatırımlar bir yana ülkemizde enerji tasarrufu ve verimliliği ile ciddi paralar harcamadan ve çevreyi kirlilemeden elektrik talebinin daha uzun süre karşılanabilmesi mümkündür. Bilimsel çalışmalar göstermiştir ki, ülkedeki yüzde 30'lara varan enerji tasarrufu potansiyelinin yüzde 15'lik bölümü hiçbir harcama gerektirmeyen, sadece bilinçlenme ve planlama ile kazanılabilecek bir haldedir.

Yıllardır ülkeyi yönetenler tarafından, büyük potansiyeli olan rüzgar, jeotermal, biyokütle ve güneş gibi yenilenebilir ve temiz enerji seçenekleri görmezden gelinmiştir.

AKP Hükümeti'ni, nükleer maceradan biran önce vazgeçerek, insan ve doğaya duyarlı temiz enerji kaynaklarına yönelmeye, ülkenin öz kaynaklarını kamusal bir hizmet anlayışı ile planlama kavramı içinde değerlendirmeye ve özelleştirme uygulamalarına derhal son vermeye çağırıyoruz. Nükleer enerji dünyada terk edilmektedir ve Türkiye'nin nükleer enerjiye ihtiyacı yoktur. Bu tamamen nükleer lobilerin daralan pazarlarına yer açmak ve atıklarına depo bulmak ihtiyacından kaynaklanmaktadır. Türkiye'yi yeni facialara sürüklemeye ve nükleer lobilerin pazarı-çöplüğü yapmaya kimsenin hakkı yoktur.

Bundan önceki nükleer santral ihalelerinde olduğu gibi, bugün yaşadığımız nükleer saldırı mutlaka durdurulacaktır. Bu hükümet de daha önce nükleer santral inadına sarılmış olan siyasiler gibi tarihteki yerini bir gün alacaktır.

Sonuç olarak, hükümetin nükleer maceradan biran önce vazgeçerek, insan ve doğaya duyarlı, temiz enerji kaynaklarına yönelmesini istiyoruz.

Elektirik Mühendisleri Odası

Kocaeli Şubesi

5. Dönem Yönetim Kurulu